

ועדת המשמעת מזהירה!
נבחן שימצאו ברשותו חומרי עזר אסורים או יתפס בהעתקה יענש בחומרה עד כדי הרחקתו מהאוניברסיטה.

ד"ר חיים שפירא
משפט ושיפוט בתקופת המשנה והתלמוד

בחינה

תשס"ז; מועד א

מס' קורס: 99-569-01

משך הבחינה: שעתיים

חומר עזר: אין.

ענו על השאלות באופן בהיר וענייני.

בהצלחה!

1. הסנהדרין ומשפטו של ישו הנוצרי (36 נק')

- א. תארו בקצרה את משפטו ומותו של ישו לפי הברית החדשה: מי אסר אותו? באיזו אשמה הואשם? מי דן ומי הרשיע אותו? מי הורה על ביצוע גזר הדין? מי ביצע אותו? (אם יש הבדלים בין האוונגליונים בנקודות אלה ציינו אותם)
- ב. האם המשפט, כפי שמתואר בברית החדשה, תואם את כללי הדין הפלילי היהודי כפי שמוכר לנו מספרות חז"ל (פרטו)? מהן המסקנות האפשריות מכך?
- ג. מה הייתה, לדעתו של חיים כהן, מטרתה של הישיבה בביתו של הכהן הגדול?
- ד. מה היה, לדעתו של פרופ' דוד פלוסר, טיבה של הישיבה בבית הכהן הגדול? מהם טעמיו ועל מה הוא מבסס את עמדתו?
- ה. מה ניתן להסיק מן הסיפור על תפקידיה וסמכותה של הסנהדרין בסוף ימי הבית?

2. סמכות השיפוט (20 נק')

מה הייתה סמכות השיפוט של היהודים בארץ-ישראל בתקופת המשנה והתלמוד בתחום דיני הנפשות ודיני הממונות? (הבחינו בין פרקי זמן שונים וציינו על אלו מקורות אתם מסתמכים)

3. בתי הדין (24 נק')

- א. מהם בתי הדין השונים שפעלו בארץ-ישראל בתקופת המשנה והתלמוד?
- ב. מה היה יחסם של חכמים לערכאות של גויים ומה היה לדעתם תוקף החלטותיהם ומעשיהם?
- ג. מה היה יחסם של חכמים לבתי הדין של חדיטות ומה היה תוקף החלטותיהם ומעשיהם?

4. מינוי וסמיכה (20)

- א. לפי ההלכה התלמודית יכולים בעלי הדין לפנות לכל אדם כדי שידון אותם. מהן זכויותו היתירות של דיין מומתה?
- ב. מי היה הגורם המסמיך דיינים בארץ ישראל?
- ג. מי היה הגורם המקביל המסמיך דיינים בבבל?
- ד. מהי ההגדרה של דיין מומחה לפי התלמוד הכבלי? מה משמעותה מבחינת הגורם המסמיך?